

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/31/2023
Identifikačné číslo spisu:	1709206753
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1709206753.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a sudcov JUDr. Aleny Svetlovskej a JUDr. Ing. Maria Dubaňa v spore žalobkyne B. D., narodenej XX. T. XXXX, H., Š. XXXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Momentum legal, s. r. o., Bratislava, Bazová 6A, IČO: 47 258 586, proti žalovaným 1/ V. I. C., narodenému XX. G. XXXX, C., X. XXX, 2/ Z. C., narodenej XX. I. XXXX, C., X. XXX, obaja zastúpeným advokátskou kanceláriou Fridrich Lawyers, s. r. o., Bratislava, Mickiewiczova 10, IČO: 36 864 421, o nahradenie prejavu vôle žalovaných uzavrieť kúpnu zmluvu, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/132/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2022 sp. zn. 6Co/84/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 28. júna 2018 č. k. 4C/132/2009-431 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd rozhodol o nahradení prejavu vôle žalovaných 1/ a 2/ ako predávajúcich, uzavrieť so žalobkyňou ako kupujúcou, kúpnu zmluvu o odplatnom prevode vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu nehnuteľnosti (v pôvodne žalovanej veľkosti 1), nachádzajúcej sa v okrese C., obec C., katastrálne územie C., zapísanej na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ č. XXXX/X o výmere 175 m² zastavané plochy a nádvoria (ďalej len „sporná nehnuteľnosť“), ktorá kúpna zmluva, podpísaná žalobkyňou ako kupujúcou dňa XX. júna XXXX bude neoddeliteľnou súčasťou rozsudku, titulom nároku z porušeného predkupného práva predávajúcou H. F., podielovou spoluvlastníčkou spornej nehnuteľnosti. Žalovaným 1/ a 2/ zároveň priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom na základe vykonaného dokazovania v zmysle pripustenej zmeny žalobného petitu, právne odkazujúc na ustanovenia čl. 2 ods. 1, 2, 3, § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a § 588 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby.

Skonštatoval, že písomná kúpna zmluva, ktorá mala byť neoddeliteľnou súčasťou požadovaného súdneho rozhodnutia, neobsahovala podstatné náležitosti, čo do predmetu - špecifikácie veľkosti prevádzaného spoluvlastníckeho podielu, ako aj kúpnej ceny, pričom obsahovala doslovne iba odkaz na „rozsudok Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn. 4C/132/2009, ktorého je táto zmluva súčasťou“. V tejto súvislosti ozrejmil, že požadovaný výrok súdneho rozhodnutia, ktorého sa žalobkyňa v konaní domáhala, neobsahoval náležitosti kúpnej zmluvy, iba označenie zmluvných strán ako predávajúcich a kupujúcich, označenie právneho úkonu, vo vzťahu ku ktorému sa žalobkyňa domáhala nahradenia prejavu vôle ho uzavrieť za žalovaných (kúpna zmluva) a dátum jej podpísania žalobkyňou ako kupujúcou s tým, že samotná kúpna zmluva mala obsahovať zákonom požadované (kogentné) náležitosti daného právneho úkonu a mala byť jeho neoddeliteľnou súčasťou. Zdôraznil, že v zmysle ustálenej súdnej praxe najvyšších súdnych autorít, za predpokladu, ak by aj dospel k záveru o dôvodnosti žaloby aj sčasti, nemohol sám meniť, resp. modifikovať znenie kúpnej zmluvy o konkrétnu výšku prevádzaného spoluvlastníckeho podielu a kúpnu cenu. Ďalej súd prvej inštancie objasnil, že pokiaľ žalobkyňa chcela byť v konaní úspešná, hoc aj sčasti, nič jej nebránilo, aby po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu v prejednávanej veci a výzvy súdu prvej inštancie, predložila hoc aj alternatívne 2 kúpne zmluvy, obsahujúce predpísané náležitosti kúpnej zmluvy (na spoluvlastnícky podiel vo výške 1 a spoluvlastnícky podiel vo výške 1 a tomu zodpovedajúce konkrétne uvedené aj kúpne ceny). Uzavrel, že nakoľko nebolo možné žalobe vyhovieť z procesných dôvodov, zamietol aj ostatné návrhy žalobkyne na doplnenie dokazovania.

1.2. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd ČR“ alebo „NS ČR“) v súvislosti s podmienkami prírastku spoluvlastníckeho podielu súd prvej inštancie skonštatoval, že tieto iba podporujú právny názor vyslovený v rozhodnutí odvolacieho súdu. Uviedol, že v rozhodnutí sp. zn. 22Cdo/2358/2010 Najvyšší súd ČR s odkazom aj na ďalšie svoje rozhodnutie (sp. zn. 22Cdo/446/2002) konštatoval, že predkupné právo zaniká i v prípade, že spoluvlastník o zamýšľanom prevode druhým spoluvlastníkom tretej osobe vie, dá však nepochybne najavo, že o vec nemá záujem a že s predajom súhlasí. V takom prípade ide o ústne alebo konkludentne uzatvorenú dohodu o tom, že predkupné právo nebude uplatnené. S odkazom na judikát R 75/2010 NS ČR uviedol, že predkupné právo spoluvlastníkov, ktorí podiel (ideálnu časť, ktorá by na nich pripadala, keby zákonné predkupné právo uplatnili) vykúpiť nechcú, prirastie ostatným spoluvlastníkom. To platí aj v prípade, že predávajúci spoluvlastník poruší predkupné právo viacerých spoluvlastníkov a niektorí z nich dajú najavo, že nárok z porušenia predkupného práva uplatniť nechcú. Pritom nie je potrebné, aby bola o neuplatnení uzatvorená osobitná dohoda; stačí, keď spoluvlastník dá zreteľne najavo, hoci aj konkludentne, že predkupné právo uplatniť nechce. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že v rozhodnutí NS ČR sp. zn. 33Cdo/603/2008 išlo o posúdenie iného skutkového stavu a to kedy zanikne zákonné predkupné právo v prípade, ak ide o viacerých (celkovo 15) spoluvlastníkov, z ktorých niektorí na ponuku reagovali, predkupné právo si uplatnili, avšak nedošlo riadne a včas k uhradeniu kúpnej ceny, pričom zaujal právny názor, že s podielom môže zaviazaný spoluvlastník voľne nakladať, teda ho scudziť tretej osobe až po tom, čo uplynula lehota na vykonanie predkupného práva (úhrada kúpnej ceny riadne a včas) poslednému z oslovených spoluvlastníkov bez toho, aby bolo predkupné právo niektorým z nich vykonané. Uzavrel teda, že potenciálny nárok tých spoluvlastníkov, ktorí podiel (jeho ideálnu časť, ktorá by na nich pripadla, ak by predkupné právo uplatnili) vykúpiť nechcú, prirastie tým spoluvlastníkom, ktorí ponuku k výkupu riadne a včas prijali. Na záver súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ teda žalobkyňa chcela byť v konaní v celom rozsahu úspešná z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci, bolo jej procesnou povinnosťou preukázať rozhodné skutočnosti a to, že ďalší z oprávnených podielových spoluvlastníkov (N. U., prípadne jeho právny nástupca) ponuku k realizácii predkupného práva odmietol, hoc aj konkludentne a v prípade, že predávajúcou H. F.M. ponuka s ohlásením všetkých podmienok, za ktorých sa spoluvlastnícky podiel ponúka na odkúpenie tretej osobe, nebola realizovaná, že o nej mal vedomosť a predkupné právo neuplatnil, prípadne že s predajom spoluvlastníckeho podielu predávajúcej tretím osobám súhlasil. Skonštatoval, že za danej situácie N. U., príp. jeho právnym nástupcom, zostalo vo vzťahu k žalovaným predkupné právo v rozsahu jeho spoluvlastníckeho podielu zachované.

1.3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne v poradí druhým rozsudkom z 25. mája 2022 sp. zn. 6Co/84/2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/ a 2/ priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 CSP, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. S poukazom na uvedené sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími námietkami a argumentmi žalobkyne, ktoré boli pre rozhodnutie o odvolaní relevantné.

2.2. K odvolacej argumentácii žalobkyne, týkajúcej sa podstatných náležitostí budúcej kúpnej zmluvy, resp. návrhu výroku žalobného petitu pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle, odvolací súd poukázal na body 18. až 21. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku, kde súd prvej inštancie veľmi podrobne a presvedčivo vysvetlil, prečo je toho názoru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa v odvolaní argumentáciu súdu prvej inštancie nevyvrátila, ale v podstate zotrvala na svojich názoroch prezentovaných počas prvoinštančného konania, nesprávnosť ktorých súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozsudku riadne vysvetlil.

2.3. Odvolací súd ďalej uviedol, že z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít vyplýva, že súd nemôže pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle na podstatných náležitostiach budúcej zmluvy nič meniť, dopĺňať, ani spresňovať. Ak má byť rozsudkom súdu nahradené vyhlásenie vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, musí byť celý obsah tejto zmluvy uvedený vo výroku rozsudku, prípadne musí byť vo výroku rozsudku uvedený odkaz na obsah pripojeného písomného vyhotovenia kúpnej zmluvy, ktorá sa stáva súčasťou výroku rozsudku. Z uvedeného bolo podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že buď je celé znenie kúpnej zmluvy obsahom výroku rozsudku ukladajúceho nahradenie vyhlásenia vôle alebo je obsahom pripojenej listiny, ktorá sa tak stane súčasťou rozsudku. Iné riešenie, že by časť podstatných náležitostí bola uvedená vo výroku rozsudku a časť v pripojenej listine a pripojená listina by odkazovala na tie podstatné náležitosti, ktoré by boli uvedené vo výroku rozsudku, nie je prípustné. Odvolací súd uviedol, že v prejednávanej veci žalobkyňa svojím návrhom výroku rozsudku a znením kúpnej zmluvy rozvrhnutie podstatných náležitostí kúpnej zmluvy prenechala na rozhodnutie súdu, tak, aby rozhodol o veľkosti spoluvlastníckeho podielu a výške kúpnej ceny, ktorý má byť predmetom prevodu, pričom chcela, aby tieto súd judikoval svojím výrokom tak, že v kúpnej zmluve, ktorá sa má stať neoddeliteľnou súčasťou rozsudku, je pri veľkosti spoluvlastníckeho podielu, ktorý má byť predmetom prevodu a jeho cene, odkaz na výrok (budúceho) rozsudku súdu. V tomto smere odvolací súd prisvedčil súdu prvej inštancie, že súd nemôže dopĺňať podstatné náležitosti kúpnej zmluvy, ktoré sú obsahom žaloby. Ostatné odvolacie námietky žalobkyne považoval odvolací súd vzhľadom na nesplnenie hmotnoprávnej podmienky týkajúcej sa predmetu a ceny prevodu (§ 588 OZ) za irelevantné, a preto sa nimi nezaoberal.

2.4. K návrhu žalobkyne, aby odvolací súd založil svojím výrokom prípustnosť dovolania na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) uviedol, že nový civilný sporový kódex účinný od 1. júla 2016 odňal odvolaciemu súdu procesnú možnosť založiť výrokom svojho rozhodnutia prípustnosť dovolania, pričom o prípustnosti dovolania môže v zmysle príslušných ustanovení CSP rozhodovať len Najvyšší súd SR.

2.5. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) rozsiahle dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

3.1. Dovolateľka v prvom rade namietala nesprávne právne posúdenie veci, pričom primárne vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a podporne z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Vo vzťahu k uvedenému dovolaciemu dôvodu dovolateľka naformulovala spolu 22 právnych otázok, od ktorých podľa jej názoru záviselo napadnuté rozhodnutie, pričom v ďalšej časti dovolania tieto otázky zoskupila do 7 právnych otázok (okruhov) v nasledovných zneniach:

3.1.1. „Sú podstatné náležitosti kúpnej zmluvy špecifikované dostatočne určito a jednoznačne v tom prípade, ak táto kúpna zmluva vo svojich podstatných náležitostiach odkazuje na obsah inej listiny s ktorou tvorí neoddeliteľný celok, pričom v tejto inej listine sú podstatné náležitosti danej kúpnej zmluvy špecifikované dostatočne určito a jednoznačne?“

Vo vzťahu k tejto otázke dovolateľka mala za to, že pokiaľ kúpna zmluva vo svojich podstatných náležitostiach odkazuje na obsah inej listiny, s ktorou tvorí neoddeliteľný celok, pričom v tejto inej listine sú podstatné náležitosti danej kúpnej zmluvy špecifikované dostatočne určito a jednoznačne, tak špecifikácia podstatných náležitostí v takejto kúpnej zmluve tiež musí byť považovaná za dostatočne určitú a jednoznačnú. Dodala, že je nezákonný taký výklad zmluvy súdom, ktorý uprednostňuje záver o jej neplatnosti pred záverom o jej platnosti aj v situácii, ak sú možné oba výklady, resp. ktorý je pochybný - a to najmä s ohľadom na absurdné či problematické dôsledky, ku ktorým vedie. Rovnako je nezákonný taký postup súdu, pri ktorom súd interpretuje právne normy bez ohľadu na ich zmysel a účel alebo ak takýto jeho výklad a aplikácia právnych noriem vedie k nespravodlivým dôsledkom. Ak teda žalobkyňa v danej veci navrhovala, aby písomné vyhotovenie kúpnej zmluvy (ktoré sa malo stať neoddeliteľnou súčasťou rozsudku súdu v predmetnej veci) odkazovalo vo svojich podstatných náležitostiach na vyššie uvedený (jednoznačne a určito formulovaný) výrok rozsudku súdu v predmetnej veci, tak podstatné náležitosti boli formulované jednoznačne a určito aj v samotnej tejto kúpnej zmluve, pričom takéto riešenie nemohlo vzbudzovať žiadne pochybnosti o obsahu tejto kúpnej zmluvy - a to ani u osôb, ktoré nie sú účastníkmi daného zmluvného vzťahu. Z toho je evidentné, že súd nemal právo na základe svojich prehnaných formalistických (resp. dokonca priamo nezákonných) požiadaviek zamietnuť predmetnú žalobu.

3.1.2. „Ak má byť rozsudkom súdu nahradený prejav vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, tak je v súlade s právnymi predpismi aj také riešenie, že obsah tejto zmluvy je uvedený vo výroku rozsudku a zároveň je k rozsudku pripojené písomné vyhotovenie kúpnej zmluvy (tvoriace s týmto rozsudkom neoddeliteľný celok), odkazujúce vo svojich podstatných náležitostiach na tento rozsudok a obsahujúce podpis žalobcu ako kupujúceho?“

V súvislosti s druhou právnou otázkou dovolateľka konštatovala, že ak má byť rozsudkom súdu nahradený prejav vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, tak podstatné náležitosti takejto kúpnej zmluvy musia byť jednoznačne a určito špecifikované - a to buď priamo vo výroku rozsudku alebo vo výroku rozsudku v kombinácii s inými listinami, ktoré s týmto rozsudkom budú tvoriť neoddeliteľný celok (napr. s písomným vyhotovením kúpnej zmluvy, s geometrickým plánom a pod.). Jednou z možností špecifikácie obsahu takejto kúpnej zmluvy je teda aj to, ak k rozsudku, ktorý vo svojom výroku obsahuje jednoznačne a určito špecifikované podstatné náležitosti danej kúpnej zmluvy, bude pripojené žalobcom podpísané písomné vyhotovenie kúpnej zmluvy, ktorá vo svojich podstatných náležitostiach bude odkazovať na výrok tohto rozsudku. Súd má povinnosť formulovať výrok svojho rozhodnutia tak, aby tento jeho výrok bol po formálnej a právnej stránke bezchybný a aby zároveň z obsahového hľadiska vyjadroval to, čoho sa žalobca vo svojej žalobe domáhal. Súd preto v tomto ohľade nie je viazaný návrhom žalobcu na konkrétne znenie výroku rozhodnutia súdu a v prípade potreby ho môže a má modifikovať (avšak len tak, aby z obsahového hľadiska vyjadrovalo to, čoho sa žalobca svojou žalobou domáhal, pričom súd zároveň dodrží pravidlo o viazanosti súdu žalobným návrhom žalobcu). Dovolateľka v tomto kontexte uviedla, že v prípade, ak by žalobcom navrhovaný výrok rozsudku obsahoval odkaz na listinu priloženú k tomuto rozsudku, ktorý by bol nadbytočný, zmätočný resp. neprípustný, tak súd má povinnosť vynechať z výroku rozsudku takýto odkaz na listinu a upraviť výrok rozsudku tak, aby z obsahového hľadiska vyjadroval to, čoho sa žalobca svojou žalobou domáhal, resp. má žalobcu o tejto skutočnosti poučiť - a to najmä v prípade, ak by uvedená skutočnosť mohla viesť k zamietnutiu príslušnej žaloby. V predmetnej veci boli teda podľa dovolateľky v žalobnom návrhu žalobkyne evidentne splnené všetky podmienky, ktoré Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej

praxi považuje za kľúčové pre to, aby bola zachovaná určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je tento prejav vôle zaznamenaný. V tejto súvislosti poukázala aj na to, že žalobkyňa v danom prípade zrejme dokonca musela zvoliť ňou navrhnuté riešenie (aj) z dôvodu nevyhnutnosti prejavu jej vlastného nespochybniteľného prejavu vôle k predmetnému prevodu vlastníckeho práva podľa výroku predmetného súdneho rozhodnutia - čo mohla urobiť len pripojením svojho podpisu na tú istú listinu, na ktorej sú uvedené náležitosti kúpnej zmluvy a tiež prejav vôle predávajúcich (ktorá mala byť v danom prípade nahradená rozhodnutím súdu).

3.1.3. „Žaloba týkajúca sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva spoluvlastníkov (t. j. žaloba oprávneného spoluvlastníka o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa prevedeného spoluvlastníckeho podielu na kúpnej zmluve, ktorou nadobúdateľ odpredá oprávnenému spoluvlastníkovi prevedený spoluvlastnícky podiel za rovnakých podmienok ako ho nadobúdateľ získal od povinného spoluvlastníka) predstavuje žalobu, v ktorej určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi účastníkmi súdneho konania vyplýva z osobitného predpisu (teda žalobu podľa § 137 písm. b) Civilného sporového poriadku)?“

Podľa dovolateľky správne riešenie uvedenej otázky spočíva v tom, že žaloba týkajúca sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva spoluvlastníkov (t. j. žaloba oprávneného spoluvlastníka o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa prevedeného spoluvlastníckeho podielu na kúpnej zmluve, ktorou nadobúdateľ odpredá oprávnenému spoluvlastníkovi prevedený spoluvlastnícky podiel za rovnakých podmienok ako ho nadobúdateľ získal od povinného spoluvlastníka) predstavuje žalobu, v ktorej určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi účastníkmi súdneho konania vyplýva z osobitného predpisu [teda žalobu podľa § 137 písm. b) CSP] - a preto v takomto súdnom spore má súd povinnosť rozhodnúť v súlade so spôsobom usporiadania vzťahov medzi účastníkmi súdneho konania vyplývajúcim z osobitného predpisu (a to aj v prípade, ak by sa pritom musel odchyliť od žalobného návrhu žalobcu). Súd teda podľa dovolateľky nemôže zamietnuť žalobu týkajúcu sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva len z toho dôvodu, že žalobný návrh žalobcu nezodpovedá usporiadania vzťahov medzi účastníkmi súdneho konania vyplývajúcemu z osobitného predpisu. Dovolaťka mala za to, že ak by súdy v predmetnej veci zohľadnili skutočnosť, že žaloba týkajúca sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva predstavuje žalobu, v ktorej určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi účastníkmi súdneho konania vyplýva z osobitného predpisu - tak by túto žalobu nemohli zamietnuť s odôvodnením, že formulácia žalobného návrhu žalobkyne nezodpovedá zákonným požiadavkám na špecifikáciu podstatných náležitostí predmetnej kúpnej zmluvy.

3.1.4. „Môže súd v prípade žaloby týkajúcej sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva (žaloba oprávneného spoluvlastníka o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa prevedeného spoluvlastníckeho podielu na kúpnej zmluve, ktorou nadobúdateľ odpredá oprávnenému spoluvlastníkovi prevedený spoluvlastnícky podiel za rovnakých podmienok ako ho nadobúdateľ získal od povinného spoluvlastníka) prisúdiť žalobcovi menej než žalobca vo svojej žalobe požaduje?“

Vo vzťahu k uvedenej otázke dovolateľka konštatovala, že súd môže a musí prisúdiť žalobcovi vždy len to, čo predstavuje jeho zákonný resp. zmluvný nárok, a zároveň (okrem zákonom uvedených výnimiek) súd nemôže prekročiť žalobný návrh žalobcu. To platí aj v prípade žaloby týkajúcej sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva. Súd preto nemôže zamietnuť takúto žalobu len preto, že žalobca v nej požadoval viac než aký je jeho zákonný nárok - ale takejto žalobe musí vyhovieť v tej časti, ktorá zodpovedá zákonnému nároku žalobcu. Aj v tejto časti mala dovolateľka za to, že súdy rozhodli nesprávne.

3.1.5. „Má žalobca právo vo svojom žalobnom návrhu uplatniť alternatívne nároky a navrhnúť súdu im zodpovedajúce alternatívne výroky rozsudku aj v prípade žaloby týkajúcej sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva?“

V súvislosti s piatou vymedzenou právnou otázkou žalobkyňa považovala za správne posúdenie, podľa ktorého má žalobca právo vo svojom žalobnom návrhu uplatniť alternatívne nároky aj v prípade žaloby

týkajúcej sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva spoluvlastníkov, pričom súd má povinnosť zohľadniť a posúdiť tieto alternatívne nároky uplatňované žalobcom aj v prípade, ak vôľa žalobcu uplatniť tieto alternatívne nároky síce jednoznačne vyplýva z jeho žaloby, avšak žalobca priamo neformuloval návrhy im zodpovedajúcich alternatívnych výrokov rozsudku. Keďže právne predpisy neukladajú žalobkyni povinnosť právne bezchybne formulovať návrh výroku rozsudku (ale iba to, aby sa zo žaloby dalo zistiť čoho sa žalobca domáha), pričom iba súd rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia (pričom musí dbať na to, aby tento výrok z obsahového hľadiska vyjadroval to, čoho sa žalobca žalobou domáhal), tak súd mal v prejednávacom prípade povinnosť vybrať z týchto alternatívnych návrhov žalobkyne ten, ktorý podľa jeho názoru zodpovedá jej zákonnému nároku a tento jej svojim rozhodnutím potvrdiť. Zároveň je z toho evidentné, že súd nemal právo zamietnuť predmetnú žalobu v prípade, ak by žalobkyňa ponechala výber z týchto alternatívnych možností na súd.

3.1.6. „Ak sa oprávnený spoluvlastník po porušení jeho zákonného predkupného práva v zákonnej lehote relevantným spôsobom nedomáha výkonu tohto svojho práva (jeho nárokov vyplývajúcich z porušenia tohto jeho práva), tak to možno považovať za konkludentné vyjadrenie vôle takéhoto oprávneného spoluvlastníka nevyužiť jeho právo na výkon zákonného predkupného práva (na uplatnenie nárokov vyplývajúcich z porušenia tohto jeho práva) - a teda aj za jeho konkludentne vyjadrený súhlas s tým, že predkupné právo vykoná niektorý iný oprávnený spoluvlastník?“

Dovolaťka vo vzťahu k uvedenej právnej otázke uviedla, že po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na výkon zákonného predkupného práva spoluvlastníkov (na uplatnenie nárokov vyplývajúcich z porušenia zákonného predkupného práva spoluvlastníkov) už súd nemôže vyhovieť žalobe oprávneného spoluvlastníka, ktorými si tieto nároky uplatňuje. Znalosť právnych predpisov každým právnym subjektom je pritom zákonom stanovenou nevyvrátiteľnou domnienkou. Preto skutočnosť, že oprávnený spoluvlastník si v danom prípade v zákonnej lehote a relevantným spôsobom neuplatnil nároky z porušenia jeho zákonného predkupného práva, bolo nevyhnutné považovať za konkludentné vyjadrenie vôle takéhoto oprávneného spoluvlastníka nevyužiť jeho právo na uplatnenie jeho nárokov - a teda aj za jeho konkludentne vyjadrený súhlas s tým, že predkupné právo vykoná iný oprávnený spoluvlastník - v tomto prípade žalobkyňa.

3.1.7. „Je zákonné a správne interpretovať ustanovenia § 140 veta druhá Občianskeho zákonníka ("Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov."), § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka ("Ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované.") a § 606 veta prvá Občianskeho zákonníka ("Kto je oprávnený kúpiť vec, musí zaplatiť cenu ponúknutú niekym iným, ak nie je dohodnuté inak.") v tom zmysle, že predmetom zákonného predkupného práva spoluvlastníkov v prípade porušenia tohto práva (a teda aj zákonným nárokom tých oprávnených spoluvlastníkov, ktorí sa výkonu svojho porušeného predkupného práva relevantným spôsobom v zákonnej lehote dovolali) nie je celý prevedený spoluvlastnícky podiel, ale len tá časť z tohto podielu, ktorá by na týchto oprávnených spoluvlastníkov pripadala v situácii, ak by sa výkonu svojho porušeného predkupného práva dovolali v zákonnej lehote všetci oprávnení spoluvlastníci a títo sa nedohodli na spôsobe výkonu svojho predkupného práva (teda v situácii, ktorá vôbec nenastala)?“

Podľa dovolaťky je správne zodpovedanie nastolenej otázky také, že predmetom zákonného predkupného práva spoluvlastníkov je zásadne celý ponúknutý resp. prevedený spoluvlastnícky podiel - a to aj v prípade uplatňovania nárokov z porušenia zákonného predkupného práva spoluvlastníkov. Zákonným nárokom tých oprávnených spoluvlastníkov, ktorí sa výkonu svojho porušeného predkupného práva relevantným spôsobom dovolali v zákonnej lehote, je preto vykúpenie celého prevedeného spoluvlastníckeho podielu od jeho nadobúdateľa - a to za rovnakých podmienok, za akých ho nadobúdateľ získal. Vykúpenie prevedeného spoluvlastníckeho podielu (a teda aj dohoda o spôsobe výkonu zákonného predkupného práva spoluvlastníkov, s ktorou počíta druhá veta §140 Občianskeho zákonníka) sa týka len tých oprávnených spoluvlastníkov, ktorí relevantným spôsobom v zákonnej lehote prejavili svoj záujem o výkon tohto svojho predkupného práva. Súhlas ostatných oprávnených spoluvlastníkov (ktorí relevantným spôsobom v zákonnej lehote neprejavili svoj záujem o výkon tohto

svojho predkupného práva) s takýmto vykúpením prevedeného spoluvlastníckeho podielu a ani s touto dohodou nie je potrebný. Súdny sú pritom povinný pri svojej činnosti a pri svojom rozhodovaní zohľadniť zásadu, že žiadny subjekt sa nemôže dostať do lepšieho právneho postavenia vďaka tomu, že poruší svoju zákonnú povinnosť, pričom súdy sú povinné zohľadniť zásadu, že žiadny subjekt nemôže v dôsledku porušenia svojej zákonnej povinnosti zhoršiť právne postavenie niekoho iného. Dodala, že je nezákonný taký postup súdu, pri ktorom súd interpretuje právne normy bez ohľadu na ich zmysel a účel alebo pri ktorom takýto jeho výklad a aplikácia týchto právnych noriem vedie k nespravodlivým dôsledkom. Aj v uvedenej otázke sa podľa názoru dovolateľky nižšie súdy odklonili od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

3.2. Dovolaiteľka ďalej uviedla, že prípustnosť jej dovolania je daná aj podľa § 420 písm. f) CSP, pričom poukázala na nasledovné dôvody:

- a) odvolací súd porušil povinnosť podľa § 387 ods. 3 CSP, keď sa nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami žalobkyne uvedenými v odvolaní, ale bez bližšieho odôvodnenia sa obmedzil len na tvrdenie o správnosti záverov prvoinštančného súdu a o tom, že ich správnosť žalobkyňa vo svojom odvolaní nevyvrátila;
- b) nesprávne zrušenie zákonného rozhodnutia (prvého rozsudku súdu prvej inštancie v predmetnej veci) odvolacím súdom, z ktorého dôvodu žiadala dovolací súd, aby najprv posúdil správnosť (zákonnosť) právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 27. apríla 2018 sp. zn. 6Co/507/2015 - aby následne mohol prípadne konštatovať porušenie procesných práv žalobkyne v jeho dôsledku;
- c) predčasnosť a neprimeranosť výzvy prvoinštančného súdu zo dňa 17. mája 2018, nakoľko od žalobkyne nebolo možné spravodlivo požadovať, aby s predstihom upravila svoj žalobný návrh v zmysle hypotézy, ktorá ešte nebola dôkazmi potvrdená - a už vôbec nie v zmysle hypotézy, ktorú súd odmietol dôkazmi overiť. Uvedený postup prvoinštančného súdu bol preto za danej dôkaznej a procesnej situácie predčasný a nedôvodný, pričom prikazoval žalobkyni vykonať niečo, na čo súd za danej dôkaznej a procesnej situácie nebol oprávnený;
- d) prvoinštančný súd bez riadneho odôvodnenia v predmetnej veci nevykonával dôkazy požadované odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení, v dôsledku čoho súd nevykonával všetky procesné úkony potrebné na objasnenie a posúdenie všetkých relevantných skutočností, ktoré by mohli mať vplyv na jeho rozhodnutie v predmetnej veci a jeho rozhodnutie v predmetnej veci teda bolo predčasné, nezákonné a svojvoľné;
- e) nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia nevykonať žalobkyňou navrhované dôkazy, čím súd odňal procesnej strane (žalobkyni) možnosť uskutočňovať jej procesné práva (keďže súd svojím postupom vytvoril procesnú situáciu fakticky zhodnú s tým, ako keby žalobkyňa tieto dôkazy vôbec nenavrhovala), čo zároveň nevyhnutne viedlo k jeho nezákonnému rozhodnutiu. V tejto súvislosti dodala, že hoci súd nemá povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazy, tak to nemožno interpretovať ako právo súdu vyberať si ľubovoľne resp. svojvoľne to, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná;
- f) súd v predmetnej veci vôbec neprihliadal na dôkaz - Vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu (SPF) zo dňa 08. marca 2021, ktoré žalobkyňa zaslala súdu spolu so svojím podaním zo dňa 20. marca 2021 - a to napriek tomu, že žalobkyňa bez svojej viny nemohla uplatniť tento dôkaz v konaní pred súdom prvej inštancie, a preto bol odvolací súd povinný prihliadať na tento prostriedok procesného útoku resp. procesnej obrany;
- g) porušenie poučovacej povinnosti súdom, keďže prvoinštančný súd nepoučil žalobkyňu (ktorá v predmetnom súdnom konaní nebola zastúpená advokátom) o jeho výhradách k jej návrhu zmeny petitu žaloby a kúpnej zmluvy (ktorý je súčasťou podania žalobkyne zo dňa 12. júna 2018) a o skutočnosti, že z uvedeného dôvodu hrozí zamietnutie jej žaloby. Porušenie poučovacej povinnosti zo strany súdu pritom evidentne predstavovalo porušenie procesných zákonných ustanovení - a teda aj porušenie procesných práv žalobkyne;
- h) súd ústavne nekonformným výkladom CSP odoprel procesným úkonom žalobkyne tie dôsledky, ktoré takýmto prejavom zamýšľala vyvolať - a to zamietnutím predmetnej žaloby, nezákonným nevykonaním dôkazov navrhovaných žalobkyňou, nezákonným rozhodnutím o odvolaní žalobkyne proti rozsudku prvoinštančného súdu v predmetnej veci a nezákonným zrušením prvého rozsudku prvoinštančného súdu odvolacím súdom;

- i) sudy v predmetnej veci vo viacerých podstatných otázkach rozhodli v rozpore s relevantnou judikatúrou, a to bez toho, aby sa s týmto ich odklonom relevantne vysporiadali v odôvodnení v zmysle § 220 ods. 3 CSP;
- j) súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho predpisu, keďže v predmetnej veci (neprimerane a účelovo) použil závery (judikáty) týkajúce sa zákonných ustanovení o záväzkoch a nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy o budúcej zmluve, teda zo zmluvy, na základe ktorej vznikne zmluvným stranám záväzok až na základe ich vzájomnej dohody. V tejto súvislosti dovolateľka zdôraznila, že aj priamo v Občianskom zákonníku sú ustanovenia týkajúce sa zmluvy o budúcej zmluve zreteľne oddelené od ustanovení týkajúcich sa zákonného predkupného práva spoluvlastníkov;
- k) porušenie práva na účinný opravný prostriedok, keď odvolací súd v dôsledku svojho nezákonného postupu a rozhodnutia vo veci odvolania žalobkyne proti rovnako nezákonnému rozsudku prvoinštančného súdu neposkytol žalobkyni účinnú ochranu v súlade s právnymi predpismi;
- l) sudy znemožnili žalobkyni predloženie cielenej argumentácie proti rozsudku prvoinštančného súdu v jej odvolaní a aj v jej dovolaní, keďže sudy v odôvodnení svojich rozsudkov neuviedli presný dôvod, pre ktorý považujú žalobkyňou navrhovanú kúpnu zmluvu za neschopnú stať sa platnou kúpnu zmluvou, teda či ju považujú za nezrozumiteľnú alebo za neurčitú;
- m) porušenie princípu rovnosti účastníkov konania, keď v predmetnej veci sudy neuplatňovali rovnaký prístup k žalobkyni a k žalovaným (k ich návrhom a k dôkazom v ich prospech resp. neprospech), čím nezákonne zvýhodnili žalovaných voči žalobkyni;
- n) súd ignoroval znenie § 137 písm. b) CSP a § 216 ods. 2 CSP v súvislosti so skutočnosťou, že pre právny vzťah medzi oprávneným spoluvlastníkom domáhajúcim sa výkonu svojho porušeného zákonného predkupného práva spoluvlastníkov a nadobúdateľom nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve, ktorej spoluvlastníctvo na neho bolo prevedené pri porušení zákonného predkupného práva, je v právnych predpisoch kogentne ustanovený určitý spôsob vyrovnania účastníkov, od ktorého sa účastníci (a ani súd) nemôžu odchýliť. Súd týmto postupom preto zasiahol (aj) do procesných práv žalobkyne;
- o) súd ignoroval znenie § 216 ods. 1 CSP, pričom svoje rozhodnutie založil na nesprávnom predpoklade, že v predmetnom súdnom spore nemôže prisúdiť žalobkyni menej, než čoho sa žalobkyňa vo svojej žalobe domáha;
- p) uvedenie nepravdivých tvrdení v odôvodnení rozsudku, ktoré boli v evidentnom rozpore so skutočnosťou, v dôsledku čoho došlo k porušeniu § 220 ods. 2 CSP;
- r) rozpor postupu a rozhodnutia súdu s § 161 CSP, keď v prípade, že súd považoval žalobný návrh žalobkyne za príliš všeobecný, nedostatočne konkrétny či neadekvátne formulovaný resp. špecifikovaný, tak ho súd v podstate hodnotil ako podanie neúplné a teda ako podanie vadné, ktoré neobsahovalo všetky zákonom požadované náležitosti návrhu na zmenu žaloby. Súd mal preto povinnosť vyzvať žalobkyňu na odstránenie väd tohto podania, čo však súd v predmetnej veci neurobil;
- s) postup a rozhodnutia súdov v predmetnej veci predstavovali „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ a že tieto nedostatky svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi dôsledkami predstavujú „exces, ktorý možno charakterizovať ako "justičný omyl" v zmysle judikatúry ESLP".

3.3. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že v celom rozsahu vyhovie žalobe, alternatívne rozhodnutia nižších súdov zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súčasne navrhla odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že pokiaľ išlo o dovolateľkou vymedzenú právnu otázku č. 1, tak táto je bez významu pre účely dovolania, pretože sa týka len takých kúpnych zmlúv, ktoré odkazujú v podstatných náležitostiach na obsah inej listiny, s ktorou tvoria neoddeliteľný celok, ako napríklad geometrické plány či znalecké posudky. Vo vzťahu k právnej otázke č. 2 konštatovali, že buď je celé znenie podstatných náležitostí zmluvy obsahom výroku rozsudku ukladajúceho nahradenie vyhlásenia vôle alebo je obsahom pripojenej listiny, ktorá sa tak stane súčasťou rozsudku. Iné riešenie tak, že by časť podstatných náležitostí bola uvedená vo výroku rozsudku a časť v pripojenej listine a pripojená listina by odkazovala na tie podstatné náležitosti, ktoré by boli uvedené vo výroku rozsudku, postráda zmyslupnosť. Dodali, že text kúpnej zmluvy môže byť súčasťou výroku rozsudku, avšak súd nemôže meniť jej text, teda ani dopĺňať chýbajúce časti, a to ani na základe odkazu kúpnej zmluvy na

samostatnej listine pripojenej k rozsudku na údaj o podstatnej náležitosti kúpnej zmluvy uvedený vo výroku rozsudku, pretože súd nemôže sám určovať obsah podstatných náležitostí. Ohľadom právnych otázok 3. a 4. žalovaní konštatovali, že žalobkyňa vychádza z nesprávnej premisy, že žaloba o nahradenie prejavu vôle je žalobou podľa § 137 písm. b) CSP, preto túto otázku nepovažovali za relevantnú pre dovolanie. Pokiaľ išlo o právnu otázku č. 5, uviedli, že žalobkyňa neformulovala svoje nároky alternatívne, takže ani táto otázka nemá význam pre dovolanie. V súvislosti s otázkami č. 6 a 7 poukázali na rozmanitú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, resp. Najvyššieho súdu ČR, na čo zdôraznili, že v predmetnom prípade išlo o situáciu, kde došlo k porušeniu predkupného práva oboch oprávnených spoluvlastníkov (žalobkyňa 1 podiel, p. N. U. 1 podiel) zo strany H. F. (1/2 podiel). Keďže p. N. U. neurobil žiaden zreteľný prejav vôle, ani konkludentný, z ktorého by bolo možné vyvodiť zrieknutie sa jeho nároku z porušenia predkupného práva t.j. nedošlo k dohode o zrieknutí sa jeho nároku z porušeného predkupného práva. Dodali, že iba dohodou oprávnených spoluvlastníkov - žalobkyne a p. N. U. (prípadne jeho dedičov po skončení dedičského konania) o zrieknutí sa nároku z porušenia predkupného práva bolo možné vyvolať právne následky vzniku nároku žalobkyne na celý spoluvlastnícky podiel žalovaných. V tomto kontexte uviedli, že v žiadnom prípade však nemožno súhlasiť so žalobkyňou v tom zmysle, že súčasná situácia je stav, keď došlo ku konkludentnému odmietnutiu, resp. nezáujmu o výkon zákonného predkupného práva zo strany N. U., pretože mlčanie a nečinnosť nie sú zreteľným prejavom nezáujmu o uplatnenie nárokov z porušenia predkupného práva a predpokladom konkludentného prejavu nezáujmu je vedomosť spoluvlastníka o porušení jeho predkupného práva, pričom v danom prípade nie je známe, žeby N. U. alebo jeho dedičia vedeli o porušení svojho predkupného práva. Pokiaľ išlo o dovolací dôvod týkajúci sa nesprávneho procesného postupu podľa § 420 písm. f) CSP, tak žalovaní konštatovali, že žiaden z uvádzaných dôvodov zo strany žalobkyne nie je naplnením dôvodu prípustnosti dovolania.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

7.1. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7.2. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť

už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

7.3. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

7.4. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7.5. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

8. V danom prípade žalobkyňa vyvodila prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

8.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8.3. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdeným vadám zmätočnosti (bod 3.1.).

8.4. Dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania, resp. strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1998, R 125/1999, R 42/1993, 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Pričom za porušenie práva na spravodlivý proces nemožno považovať ani iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Preto podľa názoru dovolacieho súdu, nie je bez ďalšieho dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie, resp. ustálenie skutkového stavu či nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, prípadne len tých, na ktoré sporová strana upriamila pozornosť počas konania (t. j. i listiny či výsluch svedka ako jedny z viacerých prípustných dôkazných prostriedkov) alebo nesprávne či iné vyhodnotenie niektorého dôkazu.

8.5. Odvolací súd je ako riadny opravný súd súčasne aj skutkovým súdom. Úvahy odvolacieho súdu o správnosti skutkových záverov súdu prvej inštancie sú však značne obmedzené, pretože v zásade je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. V prípade pochybností o jeho správnosti má možnosť dospieť k iným skutkovým záverom, ak tieto vyplývajú z poznatkov, ktoré odvolací súd získal tak, že opakovane vykonal dôkazy vykonané súdom prvej inštancie alebo vykonal nové dôkazy. Podmienenie zmeny skutkových záverov ustálených súdom prvej inštancie opakovaním alebo vykonaním nových dôkazov vyplýva z požiadavky rešpektovať zásadu priamosti a ústnosti civilného konania, ktorá má pre odvolacie konanie rovnaký význam a následky, ako pre súd prvej inštancie. Zásada priamosti je dôležitá nielen pre zisťovanie skutkového základu rozhodnutia, ale aj pre odchýlenie sa od skutkových zistení súdu prvej inštancie. Pri opakovaní a doplnení dokazovania je uvedená zásada oproti konaniu pred súdom prvej inštancie ešte sprísnená, pričom pre opakovanie dôkazov platia tie isté procesné postupy ako pri vykonávaní pôvodného dôkazu (rozhodnutie najvyššieho súdu z 26. septembra 2018 sp. zn. 4Cdo/98/2017).

8.6. Dovolací súd nižšie pod bodmi a) až s) posudzoval dovolacie námietky dovolateľky, ktoré namietala v zmysle § 420 písm. f) CSP.

a) odvolací súd porušil povinnosť podľa § 387 ods. 3 CSP, keď sa nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami žalobkyne uvedenými v odvolaní, ale bez bližšieho odôvodnenia sa obmedzil len na tvrdenie o správnosti záverov prvoinstančného súdu a o tom, že ich správnosť žalobkyňa vo svojom odvolaní nevyvrátila; dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa nemusí zaoberať ďalšími odvolacími námietkami odvolateľky, ak prvostupňový súd zamietol žalobu o nahradenie prejavu vôle na základe nesplnenia hmotnoprávnej podmienky podľa § 588 Občianskeho zákonníka, teda nebola splnená základná podmienka platnosti kúpnej zmluvy - riadne určená vec a cena prevodu, ide o zásadný hmotnoprávny nedostatok. Odvolací súd v takom prípade primárne skúma, či bol tento právny záver správny. Ak dospeje k záveru, že je správny, nie je potrebné skúmať ďalšie odvolacie námietky, ktoré by boli z hľadiska rozhodnutia irelevantné. Inými slovami, ak už samotná absencia platnej dohody o predmete a cene spôsobuje nemožnosť vyhovieť žalobe, nie je dôvod zaoberať sa ďalšími argumentmi, ktoré by nemohli na tom závere nič zmeniť. Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolací súd dospel k rovnakým skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie a od jeho skutkových zistení sa neodchýlil a neposúdil inak otázky na ktoré upriamovala pozornosť žalobkyňa. Zo strany odvolacieho súdu išlo len o doplnenie

d'alších dôvodov na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP a vysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalobkyne v zmysle § 387 ods. 3 CSP, pričom zároveň k doplneným záverom doplnil aj právne posúdenie aplikujúc rovnaké právne ustanovenia aké použil aj súd prvej inštancie opätovne poukazujúc, že právna kvalifikácia je vecou súdu. Z odôvodnenia odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že sa v celom rozsahu stotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, ktoré okrem iného podľa svojho uváženia a možnej aplikácie ďalších dôvodov mohol aplikovať na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie. Teda uvedené nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces tak, ako to prezentuje žalobkyňa. K námietke spočívajúcej v nedostatočnom vypoíadaní sa s odvolacími dôvodmi žalobkyne zo strany odvolacieho súdu, ktorými sa žalobkyňa domnieva, že spochybnila správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa podaným odvolaním žalobkyne a jej uvedenými odvolacími dôvodmi riadne zaoberal. Dovolací súd upozorňuje na to, že odvolací súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom skúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Dôvodom je, že ak chýba podstatný hmotnoprávny predpoklad na vyhovie žalobe, ďalšie námietky sú právne irelevantné, pretože nemôžu ovplyvniť výsledok konania. Takýto postup súdu je v súlade so zásadou hospodárnosti a efektivity súdneho konania.

b) nesprávne zrušenie zákonného rozhodnutia (prvého rozsudku súdu prvej inštancie v predmetnej veci) odvolacím súdom, z ktorého dôvodu žiada dovolací súd, aby najprv posúdil správnosť (zákonnosť) právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v jeho zrušujúcom (prvom) uznesení zo dňa 27. apríla 2018 sp. zn. 6Co/507/2015 - aby následne mohol prípadne konštatovať porušenie procesných práv žalobkyne v jeho dôsledku; Dovolací súd uvádza, že predmet dovolania je striktne viazaný na napadnuté rozhodnutie. Môže sa zaoberať len rozhodnutím, ktoré je výslovne napadnuté dovolaním (§ 419 a nasl. CSP). Ak predchádzajúce (prvé) zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu nie je predmetom dovolania, dovolací súd nemá právomoc ho preskúmať. Ak dovolací súd vo svojom prvom rozhodnutí zrušil rozsudok prvostupňového súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, jeho právny názor bol pre okresný súd záväzný (§ 226 CSP). Neskôršie dovolanie proti novému rozhodnutiu odvolacieho súdu nemôže tento záväzný právny názor spätne napadnúť, pretože sa medzičasom vyčerpala procesná možnosť napadnúť zrušujúce rozhodnutie samostatným dovolaním (ak by bolo prípustné). Dovolateľka sa nemôže v rámci dovolania domáhať preskúmania právneho názoru odvolacieho súdu z predchádzajúceho rozhodnutia, ak tento právny názor už viedol k novému rozhodnutiu vo veci. Procesná situácia sa posunula ďalej, a dovolací súd môže preskúmať len aktuálne rozhodnutie. Dovolanie nie je nástrojom na abstraktné posudzovanie právnych názorov, neposkytuje všeobecné právne stanoviská k predchádzajúcim rozhodnutiam odvolacieho súdu, ale rozhoduje len v rámci dovolaním napadnutého rozhodnutia. Dovolateľka nemôže žiadať, aby dovolací súd riešil hypotetickú otázku správnosti skoršieho rozhodnutia, ak nie je predmetom dovolacieho konania.

c) predčasnosť a neprimeranosť výzvy prvoinštančného súdu zo dňa 17. mája 2018, nakoľko od žalobkyne nebolo možné spravodlivo požadovať, aby s predstihom upravila svoj žalobný návrh v zmysle hypotézy, ktorá ešte nebola dôkazmi potvrdená - a už vôbec nie v zmysle hypotézy, ktorú súd odmietol dôkazmi overiť. Uvedený postup prvoinštančného súdu bol preto za danej dôkaznej a procesnej situácie predčasný a nedôvodný, pričom prikazoval žalobkyni vykonať niečo, na čo súd za danej dôkaznej a procesnej situácie nebol oprávnený; a prvoinštančný súd bez riadneho odôvodnenia v predmetnej veci nevykonával dôkazy požadované odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení, v dôsledku čoho súd nevykonával všetky procesné úkony potrebné na objasnenie a posúdenie všetkých relevantných skutočností, ktoré by mohli mať vplyv na jeho rozhodnutie v predmetnej veci a jeho rozhodnutie v predmetnej veci teda bolo predčasné, nezákonné a svojvoľné; Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v

predchádzajúcim odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejme), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Ak potom dovolateľka uvedenú námietku, zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania, neuplatnila v odvolacom konaní - hoci jej bola známa - v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť. Z uvedeného možno urobiť záver, že dovolateľka môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnila v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohla, a tak poskytla príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

e) nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia nevykonať žalobkyňou navrhované dôkazy, čím súd odňal procesnej strane (žalobkyni) možnosť uskutočňovať jej procesné práva (keďže súd svojim postupom vytvoril procesnú situáciu fakticky zhodnú s tým, ako keby žalobkyňa tieto dôkazy vôbec nenavrhovala), čo zároveň nevyhnutne viedlo k jeho nezákonnému rozhodnutiu. V tejto súvislosti dodala, že hoci súd nemá povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazy, tak to nemožno interpretovať ako právo súdu vyberať si ľubovoľne resp. svojvoľne to, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná; a f) súd v predmetnej veci vôbec neprihliadal na dôkaz - Vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu (SPF) zo dňa 08. marca 2021, ktoré žalobkyňa zaslala súdu spolu so svojim podaním zo dňa 20. marca 2021 - a to napriek tomu, že žalobkyňa bez svojej viny nemohla uplatniť tento dôkaz v konaní pred súdom prvej inštancie, a preto bol odvolací súd povinný prihliadať na tento prostriedok procesného útoku resp. procesnej obrany; dovolací súd na tieto dovolacie námietky uvádza, že odvolací súd jasne uviedol, že určité dôkazy nepovažuje za potrebné, alebo že skutkový stav považuje za dostatočne zistený aj bez nich, potom rozhodnutie nie je nepreskúmateľné. Dovolateľka sa mylí, ak sa domnieva, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je dôvodné len preto, že súd nevyhovел jej dôkazným návrhom. Tento dovolací dôvod sa týka výlučne nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nie nesúhlasu s tým, aké dôkazy súd vykonával alebo nevykonával.

g) porušenie poučovacej povinnosti súdom, keďže prvoinštančný súd nepoučil žalobkyňu (ktorá v predmetnom súdnom konaní nebola zastúpená advokátom) o jeho výhradách k jej návrhu zmeny petitu žaloby a kúpnej zmluvy (ktorý je súčasťou podania žalobkyne zo dňa 12. júna 2018) a o skutočnosti, že z uvedeného dôvodu hrozí zamietnutie jej žaloby. Porušenie poučovacej povinnosti zo strany súdu pritom evidentne predstavovalo porušenie procesných zákonných ustanovení - a teda aj porušenie procesných práv žalobkyne; dovolací súd uvádza, že v zmysle § 160 ods. 1 CSP platí, že súd je povinný poskytnúť účastníkovi konania potrebné poučenie o ich procesných právach a povinnostiach. Táto povinnosť sa však nevzťahuje na hmotnoprávne otázky, strategické rozhodnutia účastníka konania ani na obsah žalobného návrhu. Súdom nemá povinnosť poučiť účastníka konania o hmotnoprávných nedostatkoch žaloby (napr. že zmena petitu je nevhodná alebo že návrh nie je dostatočne konkrétny). Dovolateľka tvrdí, že súd ju mal upozorniť na riziko zamietnutia žaloby, ak neodstráni nedostatky návrhu. To však nie je povinnosťou súdu. Žalobkyňa mala možnosť konzultovať návrh s advokátom, ak si nebola istá jeho správnosťou. Ak sa žalobkyňa rozhodla konať bez právneho zástupcu, bola zastúpená splnomocneným zástupcom I. V. I. M. D., C.. prebrala na seba riziko nesprávnej formulácie návrhov. Žalobkyňa po doručení prvého rozhodnutia odvolacieho súdu a výzve súdu prvej inštancie označiť

procesné návrhy na doplnenie dokazovania a predložiť návrh kúpnej zmluvy na prevod pomernej časti spoluvlastníckeho podielu, pripadajúceho na žalobkyňu pre účely súdneho rozhodnutia 1 podielu, v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, doručila súdu písomné vyjadrenie, v ktorom citujúc z rozsudku NS ČR sp. zn. 33Cdo/603/2008 a z rozsudku NS ČR sp. zn. 22Cdo/2358/2010 uviedla, že trvá na svojej žalobe v celom rozsahu s tým, že predmetom predkupného práva je zásadne celý prevádzaný podiel, že nečinnosť oprávneného spoluvlastníka v žiadnom prípade nemôže byť považovaná za prejav jeho vôle odkúpiť od nadobúdateľa prevedený spoluvlastnícky podiel. Záverom žalobkyňa vyjadrila predpoklad, s poukazom na v prílohe vyjadrenia priložený návrh kúpnej zmluvy, podpísaný žalobkyňou dňa XX. XX. XXXX, o kúpe spoluvlastníckeho podielu žalovaných k predmetnému pozemku (v pôvodne žalovanej veľkosti 1), že ak súd prvej inštancie napriek jej argumentom a problematickosti právneho názoru odvolacieho súdu, príde k záveru, že jej môže prisúdiť z prevedeného spoluvlastníckeho podielu len spoluvlastnícky podiel vo výške 1, tak vo svojom rozsudku jej žalobný petit upraví (zniži veľkosť podielu na 1 a zároveň kúpnu cenu na 3.200 eur) a nezamietne žalobu ako celok. Na základe uvedeného vyššie vyplýva, že súd nemôže suplovať úlohu právneho zástupcu a usmerňovať účastníka, ako má správne formulovať svoje podanie, aby sa vyhol zamietnutiu žaloby. V civilnom sporovom konaní platí dispozičná zásada, čo znamená, že účastníci majú kontrolu nad tým, aké návrhy predkladajú súdu.

h) súd ústavne nekonformným výkladom CSP odoprel procesným úkonom žalobkyne tie dôsledky, ktoré takýmto prejavom zamýšľala vyvolať - a to zamietnutím predmetnej žaloby, nezákonným nevykonaním dôkazov navrhovaných žalobkyňou, nezákonným rozhodnutím o odvolaní žalobkyne proti rozsudku prvoinštančného súdu v predmetnej veci a nezákonným zrušením prvého rozsudku prvoinštančného súdu odvolacím súdom; dovolací súd uvádza, že odvolací súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy navrhnuté účastníkom konania, ak ich nepovažuje za relevantné. Rozhodnutie súdu o tom, ktoré dôkazy vykoná alebo nevykoná, zdôvodnil. Dovolateľka nesprávne interpretuje pojem „ústavne nekonformný výklad“. Ústavne konformný výklad znamená, že výklad zákona je v súlade s ústavnými princípmi a judikatúrou ústavného súdu Slovenskej republiky. Procesné očakávania dovolateľky neboli právne podložené a preto odvolací súd postupoval v súlade so zákonom.

i) súdy v predmetnej veci vo viacerých podstatných otázkach rozhodli v rozpore s relevantnou judikatúrou, a to bez toho, aby sa s týmto ich odklonom relevantne vysporiadali v odôvodnení v zmysle § 220 ods. 3 CSP; dovolací súd uvádza, že súdy v predmetnom spore rozhodli s relevantnou judikatúrou, pričom v odôvodnení dostatočne vysvetlili svoje právne závery. Dovolateľka nepreukázala porušenie § 220 ods. 3 CSP. Samotná skutočnosť, že rozhodnutie nezodpovedá subjektívnym očakávaniam dovolateľky neznamená, že je nezákonné alebo v rozpore s príslušnou judikatúrou.

j) súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho predpisu, keďže v predmetnej veci (neprimerane a účelovo) použil závery (judikáty) týkajúce sa zákonných ustanovení o záväzkoch a nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy o budúcej zmluve, teda zo zmluvy, na základe ktorej vznikne zmluvným stranám záväzok až na základe ich vzájomnej dohody. V tejto súvislosti dovolateľka zdôraznila, že aj priamo v Občianskom zákonníku sú ustanovenia týkajúce sa zmluvy o budúcej zmluve zreteľne oddelené od ustanovení týkajúcich sa zákonného predkupného práva spoluvlastníkov; dovolací súd poukazuje, že táto dovolacia otázka je právnou otázkou a preto nezakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

k) porušenie práva na účinný opravný prostriedok, keď odvolací súd v dôsledku svojho nezákonného postupu a rozhodnutia vo veci odvolania žalobkyne proti rovnako nezákonnému rozsudku prvoinštančného súdu neposkytol žalobkyňi účinnú ochranu v súlade s právnymi predpismi; na túto dovoláciu otázku dovolací súd uvádza, že právo na účinný opravný prostriedok (čl. 13 Európskeho dohovoru o ľudských právach, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) nezaručuje konkrétny výsledok konania, ale len možnosť domáhať sa preskúmania rozhodnutia nezávislým súdom. Ak odvolací súd rozhodoval v rámci svojich právomocí a podľa platného práva, nemožno automaticky tvrdiť, že porušil toto právo len preto, že žalobkyňa nesúhlasí s jeho závermi. Nezákonnosť rozhodnutia by musela byť konštatovaná napríklad v rámci dovolacieho konania alebo ústavného preskúmania. Opravné prostriedky slúžia na preskúmanie

rozhodnutia, nie na garantovanie, že rozhodnutie bude priaznivé pre jednu zo strán.

l) sudy znemožnili žalobkyni predloženie cielenej argumentácie proti rozsudku prvoinštančného súdu v jej odvolaní a aj v jej dovolaní, keďže sudy v odôvodnení svojich rozsudkov neuviedli presný dôvod, pre ktorý považujú žalobkyňou navrhovanú kúpnu zmluvu za neschopnú stať sa platnou kúpnu zmluvou, teda či ju považujú za nezrozumiteľnú alebo za neurčitú; dovolací súd uvádza, že sudy uviedli, že podstatné podmienky platnosti kúpnej zmluvy neboli splnené. Sudy teda konštatovali, že zmluva nemôže byť považovaná za platnú, čo samo o sebe poukazuje na nedostatok splnenia zákonom stanovených kritérií, bez nutnosti detailného rozšírenia medzi nezrozumiteľnosťou a neurčitosťou.

m) porušenie princípu rovnosti účastníkov konania, keď v predmetnej veci sudy neuplatňovali rovnaký prístup k žalobkyni a k žalovaným (k ich návrhom a k dôkazom v ich prospech resp. neprospech), čím nezákonne zvýhodnili žalovaných voči žalobkyni; dovolací súd uvádza, že princíp rovnosti účastníkov konania neznamenaá absolútnu rovnosť vo výsledku. Zásada rovnosti zbraní neznamenaá, že každý návrh alebo dôkaz musí byť automaticky prijatý. Súd posudzuje relevantnosť, zákonnosť a dôkaznú silu jednotlivých návrhov na dôkazy, pričom má diskrečnú právomoc rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná a akú im priradí váhu. Dovolací súd nezistil v danom konaní porušenie princípu rovnosti účastníkov konania.

n) súd ignoroval znenie § 137 písm. b) CSP a § 216 ods. 2 CSP v súvislosti so skutočnosťou, že pre právny vzťah medzi oprávneným spoluvlastníkom domáhajúcim sa výkonu svojho porušeného zákonného predkupného práva spoluvlastníkov a nadobúdateľom nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve, ktorej spoluvlastníctvo na neho bolo prevedené pri porušení zákonného predkupného práva, je v právnych predpisoch kogentne ustanovený určitý spôsob vyrovnania účastníkov, od ktorého sa účastníci (a ani súd) nemôžu odchýliť. Súd týmto postupom preto zasiahol (aj) do procesných práv žalobkyne; dovolací súd uvádza, že žalobkyňa nepreukázala, že by súd nesprávnym postupom zasiahol do jej procesných práv, ako už bolo konštatované dovolacím súdom vyššie a navyše táto dovolacia otázka je právnou otázkou a preto nezakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

o) súd ignoroval znenie § 216 ods. 1 CSP, pričom svoje rozhodnutie založil na nesprávnom predpoklade, že v predmetnom súdnom spore nemôže prisúdiť žalobkyni menej, než čoho sa žalobkyňa vo svojej žalobe domáha; dovolací súd uvádza, že § 216 ods. 1 CSP neukladá súdu povinnosť priznať menej, než čoho sa žalobkyňa domáhala - iba obmedzuje možnosť zhoršiť jej postavenie. V sporovom konaní platí dispozičná zásada, a súd nemôže svojvoľne meniť žalobný petit. Pri žalobe o nahradenie prejavu vôle súd nemôže „priznať menej“, ak chýbajú hmotnoprávne podmienky na vyhovieť žalobe. Odvolací súd nepochybil, ak žalobu zamietol, namiesto „zníženia“, pretože nebolo možné čiastočne nahradiť prejav vôle v rozpore s predloženou žalobou.

p) uvedenie nepravdivých tvrdení v odôvodnení rozsudku, ktoré boli v evidentnom rozpore so skutočnosťou, v dôsledku čoho došlo k porušeniu § 220 ods. 2 CSP; dovolací súd uvádza, že dovolateľka nesprávne zamieňa nesúhlas s právnym názorom súdu za údajné uvádzanie nepravdivých tvrdení. Ak odvolací súd dospel k inému právnemu záveru než žalobkyňa, neznamenaá to, že jeho tvrdenia sú nepravdivé alebo v rozpore so skutočnosťou. Súdne rozhodnutie je založené na právnej interpretácii dôkazov, nie na subjektívnych pocitoch účastníkov konania. Nebolo preukázané, že súd ignoroval nespochybniteľné fakty alebo uviedol výslovne nepravdivé tvrdenia. Rozhodnutie súdov oboch inštancií bolo riadne odôvodnené a vychádzali zo zákonných kritérií.

r) rozpor postupu a rozhodnutia súdu s § 161 CSP, keď v prípade, že súd považoval žalobný návrh žalobkyne za príliš všeobecný, nedostatočne konkrétny či neadekvátne formulovaný resp. špecifikovaný, tak ho súd v podstate hodnotil ako podanie neúplné a teda ako podanie vadné, ktoré neobsahovalo všetky zákonom požadované náležitosti návrhu na zmenu žaloby. Súd mal preto povinnosť vyzvať žalobkyňu na odstránenie vád tohto podania, čo však súd v predmetnej veci neurobil; dovolací súd uvádza, že v návrhu chýbali podstatné náležitosti zmluvy (predmet kúpy a kúpna cena), preto súd nemal povinnosť vyzývať žalobkyňu na opravu, ak by tým zasahoval do jej dispozičného práva

formulovať žalobný návrh podľa vlastného uváženia. Súd zamietol žalobu nie kvôli nejasnostiam, ale preto, že žalobkyňa nepreukázala splnenie hmotnoprávnych podmienok pre rozhodnutie o nahradenie prejavu vôle, preto nebol súd povinný ju na nič vyzývať.

s) postup a rozhodnutia súdov v predmetnej veci predstavovali „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ a že tieto nedostatky svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi dôsledkami predstavujú „exces, ktorý možno charakterizovať ako „justičný omyl“ v zmysle judikatury ESĽP“. Dovolací súd na túto námietku uvádza, že aby bolo možné tvrdiť, že postup súdu predstavoval justičný omyl v zmysle judikatury ESĽP, muselo by ísť o porušenie základných princípov spravodlivého súdneho konania (článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Tento argument však v danom prípade neobstojí z viacerých dôvodov a to, že súd postupoval v súlade s platným právom. Odvolací súd neodmietol žalobu pre procesné vady, ale ju zamietol pre nespĺnenie hmotnoprávnych podmienok (§ 588 Občianskeho zákonníka). Hmotnoprávne podmienky konania nie sú formálnymi vadami podania, ktoré by bolo možné napraviť výzvou na doplnenie. Súd tak neporušil svoju povinnosť viesť konanie spravodlivo, ale rozhodoval na základe zákona. Takisto právo na spravodlivý proces neznamená právo na úspech v konaní. Dovolateľka sa mylí, ak tvrdí, že súd mal povinnosť viesť ju k úspechu v spore. ESĽP opakovane judikoval, že článok 6 Dohovoru nezaručuje konkrétny výsledok súdneho konania, ale len právo na spravodlivý proces. Pokiaľ mali sudy jasný právny dôvod na zamietnutie žaloby, nemožno hovoriť o justičnom omyle. V zmysle judikatury ESĽP je justičný omyl alebo exces prítomný vtedy, ak súd rozhodne svojvoľne, bez akéhokoľvek právneho základu alebo v zjavnom rozpore s realitou. V danom prípade sudy rozhodovali na základe platného práva. Dovolateľke nič nebránilo v tom, aby v konaní doplnila potrebné skutočnosti, precizovala svoj návrh a efektívne uplatňovala svoje práva. Ak tak neurobila, išlo o jej vlastné procesné pochybenie, nie o vadu konania zo strany súdu.

8.7. Na základe uvedeného dovolací súd má za to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je ho možné považovať za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, resp. svojvoľné. Námietka nedostatočného, resp. nepreskúmateľného rozhodnutia odvolacieho súdu, preto v posudzovanom prípade nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá by znamenala porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Dovolací súd preto dospel k záveru, že v danej veci nejde o taký prípad zmätočnosti ako namietala dovolateľka. Za procesnú vadu konania podľa ust. § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP.

Dovolanie podľa § 421 CSP

9. Žalobkyňa podala dovolanie i podľa § 421 ods. 1 CSP tvrdiac, že odvolací súd nesprávne právne posúdil danú vec. Primárne vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a podporne z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP.

9.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9.2. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9.3. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

9.4 O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

9.5. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 písm. a) CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. b) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

9.6. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

9.7. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnú normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

9.8. Ešte pre úplnosť treba uviesť, čo patrí do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z

hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Dovolací súd pritom pri posudzovaní prípustnosti dovolania nie je viazaný (a zároveň obmedzený) rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktoré v dovolaní označil dovolaateľ (viď sp. zn. IVObo/2/2020, IVCdo/2/2022, 8Cdo/278/2019). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

9.9. Pod pojem ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP teda nemožno zahrnúť rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Tento záver vyplýva prioritne z toho, že dovolacím súdom je iba Najvyšší súd Slovenskej republiky, teda žiaden iný súd Slovenskej republiky. Sekundárne treba zdôrazniť, že súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely, kde prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). Pri uplatňovaní právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

9.10. Na druhej strane požiadavka predvídateľnosti súdnych rozhodnutí ako základný atribút právnej istoty je v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP napĺňaná prostredníctvom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, medzi ktoré sa vzhľadom na potrebu výkladu čl. 2 CSP vo funkčnej jednote s čl. 3 CSP zaradzujú okrem najvyššieho súdu aj ústavný súd, Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie (pozri II. ÚS 574/2021). Judikatúra ústavného súdu dotvára precedenčnú záväznosť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v tom zmysle, že potvrdzuje ústavnú súladnosť dotknutej interpretácie a aplikácie právnej úpravy realizovanej najvyšším súdom. Podmienkou precedenčnej záväznosti toho-ktorého rozhodnutia nie je absolútna totožnosť so všetkými skutkovými okolnosťami prejednávanej veci. Predpokladom precedenčnej záväznosti je podobnosť týkajúca sa relevantných, ťažiskových okolností prejednávanej veci.

9.11. Pokiaľ teda ústavný súd vyslovil názor na riešenie tej-ktorej otázky ako jedna z najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP), je potrebné aby dovolací súd k tejto skutočnosti pri rozhodovaní prihliadol.

10. K právnej otázke č. 1. „Sú podstatné náležitosti kúpnej zmluvy špecifikované dostatočne určito a jednoznačne v tom prípade, ak táto kúpna zmluva vo svojich podstatných náležitostiach odkazuje na obsah inej listiny s ktorou tvorí neoddeliteľný celok, pričom v tejto inej listine sú podstatné náležitosti danej kúpnej zmluvy špecifikované dostatočne určito a jednoznačne?“ Dovolací súd uvádza, že žalobkyňou nastolená právna otázka bola rozhodujúca pre rozhodnutie prvoinštančného aj odvolacieho súdu, uplatnený dovolací dôvod bol vymedzený v zákonných mantineloch § 432 ods. 2 CSP a bol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a na tomto základe dovolací súd podrobil rozsudok odvolacieho súdu meritórnemu dovolaciemu prieskumu, pristúpil k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t. j.

z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzenej právnej otázke.

10.1. Odklon právnych záverov odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodňuje žalobkyňa poukázaním na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/109/2004, 3Cdo/137/1996, 2Cdo/274/2004, 2Cdo/281/2005, judikáty R 69/2001 a R 32/2008,

10.2. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Odo/1535/2006, sp. zn. 33Odo/1171/2005, sp. zn. 29Cdo/2098/1999, sp. zn. 32Cdo/750/2009, sp. zn. 32Cdo/238/2011, sp. zn. 23Cdo/3470/2010, sp. zn. 32Odo/346/2002, sp. zn. 32Cdo/2591/2008,

10.3. Poukazuje aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 640/2014, sp. zn. IV. ÚS 340/2012, sp. zn. I. ÚS 242/2007, na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 3900/2012, sp. zn. I. ÚS 436/2005, sp. zn. I. ÚS 331/1998, sp. zn. II. ÚS 2221/2008, sp. zn. ÚS III. ÚS 258/2003.

10.4. Dovolateľka má za to, že pokiaľ kúpna zmluva vo svojich podstatných náležitostiach odkazuje na obsah inej listiny, s ktorou tvorí neoddeliteľný celok, pričom v tejto inej listine sú podstatné náležitosti danej kúpnej zmluvy špecifikované dostatočne určito a jednoznačne, tak špecifikácia podstatných náležitostí v takejto kúpnej zmluve tiež musí byť považovaná za dostatočne určitú a jednoznačnú. Dodala, že je nezákonný taký výklad zmluvy súdom, ktorý uprednostňuje záver o jej neplatnosti pred záverom o jej platnosti aj v situácii, ak sú možné oba výklady, resp. ktorý je pochybný - a to najmä s ohľadom na absurdné či problematické dôsledky, ku ktorým vedie. Rovnako je nezákonný taký postup súdu, pri ktorom súd interpretuje právne normy bez ohľadu na ich zmysel a účel alebo ak takýto jeho výklad a aplikácia právnych noriem vedie k nespravodlivým dôsledkom. Ak teda žalobkyňa v danej veci navrhovala, aby písomné vyhotovenie kúpnej zmluvy (ktoré sa malo stať neoddeliteľnou súčasťou rozsudku súdu v predmetnej veci) odkazovalo vo svojich podstatných náležitostiach na vyššie uvedený (jednoznačne a určito formulovaný) výrok rozsudku súdu v predmetnej veci, tak podstatné náležitosti boli formulované jednoznačne a určito aj v samotnej tejto kúpnej zmluve, pričom takéto riešenie nemohlo vzbudzovať žiadne pochybnosti o obsahu tejto kúpnej zmluvy - a to ani u osôb, ktoré nie sú účastníkmi daného zmluvného vzťahu. Z toho je evidentné, že súd nemal právo na základe svojich prehnaných formalistických (resp. dokonca priamo nezákonných) požiadaviek zamietnuť predmetnú žalobu.

10.5. Odklon právnych záverov odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodňuje žalobkyňa poukázaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. novembra 2004 sp. zn. 1Cdo/109/2004: „musí byť určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je tento prejav vôle zaznamenaný. Nestačí, že účastníkom právneho vzťahu je jasné, čo je predmetom zmluvy, ak to priamo nevyplýva z jej textu. ... takýto prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani v prípade osôb, ktoré nie sú účastníkmi daného zmluvného vzťahu.”

10.6. Odklon vidí aj od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. 2. 1997 sp. zn. 3Cdo/137/1996 z ktorého vyplýva, že špecifikácia podstatných náležitostí kúpnej zmluvy môže (resp. niekedy dokonca musí) byť realizovaná pomocou odkazu na pripojenú listinu, ktorá s danou kúpnu zmluvou tvorí jeden celok: „Kúpna zmluva ohľadne prevodu nehnuteľností - časti pozemku, ktorý ešte nie je identifikovaný v katastri nehnuteľností, je určitá len vtedy, ak táto časť pozemku je označená na pripojenom geometrickom pláne potvrdenom katastrálnym úradom, ktorý musí tvoriť s ňou jedinu listinu. Pre zmluvy o prevode nehnuteľností Občiansky zákonník totiž požaduje, aby prejavy vôle účastníkov boli na tej istej listine (§ 46 ods. 2). Znamená to, že pokiaľ je zmluva napísaná na viac ako jednom liste a jej súčasťou je i geometrický plán, potom musia byť všetky tieto jednotlivé hárky pevne spojené (zošité) tak, aby tvorili technickú (nielen vôľovú) jednotu listiny, a to už pred podpísaním zmluvy.“

10.7. Tiež poukázala na judikáty R 69/2001 a R 32/2008: „Princíp jedinej listiny znamená, že ak je zmluva o prevode nehnuteľnosti napísaná na viac ako jednom liste alebo ak je jej súčasťou nadväzujúci

geometrický plán potvrdený príslušným orgánom, potom zákonnej požiadavke, že prejavy vôle účastníkov musia byť na tej istej listine, zodpovedá len také spojenie jednotlivých hárkov, aby tieto tvorili technicky (nie vôľovo či obsahovo) nedeliteľný celok, teda jednu listinu, a to už pred popisáním zmluvy“.

10.8. Ďalej poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2005 sp. zn. 2Cdo/274/2004 (na ktorý sa samotný odvolací súd odvoláva) „kúpna cena (pozn.: v zmluve o budúcej kúpnej zmluve) musí byť vymedzená uvedením peňažnej sumy alebo iným spôsobom, ktorým ju možno nepochybne určiť.“ Je názoru, že kúpna cena nemusí byť nutne vymedzená len uvedením konkrétnej peňažnej sumy, ale môže byť prípadne vymedzená iným spôsobom, ktorým ju možno nepochybne určiť (čo je nepochybne splnené v prípade odkazu na výrok rozsudku, s ktorým príslušná zmluva tvorí neoddeliteľný celok). Obdobné tvrdenie samozrejme musí platiť aj pre vymedzenie predmetu prevodu podľa kúpnej zmluvy (tzn. postačuje, ak je predmet prevodu vymedzený spôsobom, ktorým ho možno nepochybne určiť). Tvrdenie odvolacieho súdu v predmetnej veci (uvedené v 15.bode odôvodnenia jeho rozsudku), že údajne riešenie, že by časť podstatných náležitostí bola uvedená vo výroku rozsudku a časť v pripojenej listine a pripojená listina by odkazovala na podstatné náležitosti, ktoré by boli uvedené vo výroku rozsudku, nie je prípustné.

10.9. Tiež poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.marca 2006 sp. zn. 2Cdo/281/2005: „Právne úkony treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä podľa obsahu vôle toho, kto právny úkon urobil, s prihliadnutím na to, že treba chrániť dobrú vôľu adresáta, ktorému bol právny úkon určený.“ Uviedla, keďže súd má v predmetom súdnom konaní svojim rozhodnutím na základe zákona nahradiť vôľu odporcov, tak takto vyjadrená vôľa odporcov samozrejme musí zodpovedať vôli, ktorú by mali odporcovia v prípade, ak by sa správali v súlade so zákonom a splnili si povinnosť, ktorá im vyplýva z § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka (OZ - preto musí zodpovedať ich vôli platne a účinne previesť na žalobkyňu (teda na oprávneného spoluvlastníka, ktorý sa domáhal výkonu nárokov vyplývajúcich z jeho porušeného zákonného predkupného práva) vlastníctvo k prevedenému spoluvlastníckemu podielu za rovnakých podmienok, za ktorých ho odporcovia získali. Preto má súd povinnosť interpretovať text právneho úkonu (kúpnej zmluvy) v súlade s takto chápanou vôľou odporcov (ako predávajúcich) a žalobkyne (ako kupujúcej).

10.10. Odklon právnych záverov odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu žalobkyňa vidí aj od rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. apríla 2015 sp. zn. I. ÚS 640/2014: „Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“

10.11. Odklon právnych záverov odvolacieho súdu vidí aj z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2012, sp. zn. IV. ÚS 340/2012: „Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti zmluvy, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. ... Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou a nie zásadou.“

10.12. Odklon vidí aj z Nálezu z Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. januára 2009 sp. zn. I. ÚS 242/2007: „Ďalším základným princípom výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý zakladá neplatnosť zmluvy, ak sú možné obidva výklady. Deklaruje a podporuje sa tak princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou a nie zásadou. Nie je teda ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k

neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim neplatnosť zmluvy.“

10.13. Dovolací súd je názoru, že predmetné rozhodnutia najvyššieho ako aj ústavného súdu sú v podstate konzistentné s názorom odvolacieho súdu. V rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/109/2004 na ktoré poukazovala aj žalobkyňa je tiež uvedené: „Vzhľadom k tomu, že súd nemôže pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle (§ 161 ods. 3 O.s.p.) nič na podstatných náležitostiach budúcej zmluvy meniť, dopĺňovať či upresňovať, je vylúčené, aby neurčité, prípadne v zmluve chýbajúce údaje o identifikácii nehnuteľnosti, ktoré majú byť predmetom prevodu, boli napravované výkladom prejavu vôle účastníkov zmluvy o budúcej zmluve (§ 35 Občianskeho zákonníka). Pri formulácii výroku rozhodnutia súd samozrejme musí dbať, aby vyjadroval (z obsahového hľadiska) to, čoho sa žalobca žalobou domáhal. Pri žalobách žiadajúcich uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu určitého obsahu uvedeného v návrhu žaloby súd nesmie modifikovať iba podstatný obsah zmluvy (predmet zmluvy a dohodnutú cenu); inak výroku svojho rozhodnutia, v ktorom je zmluva obsiahnutá, formuluje sám.

10.14. Dovolací súd je názoru, že dovolateľka nepredložila dôkaz o tom, že by citované judikáty mali viesť k odlišnému výsledku. Odvolací súd uviedol, že ak má byť rozsudkom nahradené vyhlásenie vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, musí byť obsah tejto zmluvy uvedený vo výroku rozsudku, prípadne musí byť vo výroku rozsudku uvedený odkaz na obsah pripojeného písomného vyhotovenia kúpnej zmluvy, ktorá sa tak stáva súčasťou výroku rozsudku. Písomná kúpna zmluva, ktorá mala byť neoddeliteľnou súčasťou požadovaného súdneho rozhodnutia, neobsahovala podstatné náležitosti, čo do predmetu - špecifikácie veľkosti prevádzaného spoluvlastníckeho podielu a kúpnej ceny, obsahovala doslovne iba odkaz na „rozsudok Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn. 4C/132/2009, ktorého je táto zmluva súčasťou“. Požadovaný výrok súdneho rozhodnutia, ktorého sa žalobkyňa v konaní domáhala, neobsahoval náležitosti kúpnej zmluvy, iba označenie zmluvných strán ako predávajúcich a kupujúcich, označenie právneho úkonu, vo vzťahu ku ktorému sa žalobkyňa domáhala nahradenia prejavu vôle ho uzavrieť za žalovaných (kúpna zmluva) a dátum jej podpísania žalobkyňou ako kupujúcou s tým, že samotná kúpna zmluva mala obsahovať zákonom požadované (kogentné) náležitosti daného právneho úkonu a mala byť jeho neoddeliteľnou súčasťou. Ak by aj prvoinštančný súd dospel k záveru o dôvodnosti žaloby aj sčasti, nemohol sám meniť, resp. modifikovať znenie kúpnej zmluvy o konkrétnu výšku prevádzaného spoluvlastníckeho podielu a kúpnu cenu. Súd nemôže pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle na podstatných náležitostiach budúcej zmluvy nič meniť, dopĺňovať, ani spresňovať. Ak má byť rozsudkom súdu nahradené vyhlásenie vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, musí byť celý obsah tejto zmluvy uvedený vo výroku rozsudku, prípadne musí byť vo výroku rozsudku uvedený odkaz na obsah pripojeného písomného vyhotovenia kúpnej zmluvy, ktorá sa stáva súčasťou výroku rozsudku. Je vylúčené, aby v zmluve chýbajúce údaje o identifikácii nehnuteľnosti, ktoré majú byť predmetom prevodu, boli napravované výkladom prejavu vôle účastníkov zmluvy o budúcej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/109/2004; 2Cdo/274/2004). Z uvedeného je zrejmé, že buď je celé znenie kúpnej zmluvy obsahom výroku rozsudku ukladajúceho nahradenie vyhlásenia vôle alebo je obsahom pripojenej listiny, ktorá sa tak stane súčasťou rozsudku. Iné riešenie, že by časť podstatných náležitostí bola uvedená vo výroku rozsudku a časť v pripojenej listine a pripojená listina by odkazovala na tie podstatné náležitosti, ktoré by boli uvedené vo výroku rozsudku, nie je prípustné. V prejednávanej veci žalobkyňa svojim návrhom výroku rozsudku a znením kúpnej zmluvy rozvrhnutie podstatných náležitostí kúpnej zmluvy prenechala na rozhodnutie súdu, tak, aby rozhodol o veľkosti spoluvlastníckeho podielu a výške kúpnej ceny, ktorý má byť predmetom prevodu, a chce, aby tieto súd judikoval svojim výrokom tak, že v kúpnej zmluve, ktorá sa má stať neoddeliteľnou súčasťou rozsudku, je pri veľkosti spoluvlastníckeho podielu, ktorý má byť predmetom prevodu a jeho cene, odkaz na výrok (budúceho) rozsudku súdu. Dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/194/2016: „ak má byť rozsudkom súdu nahradené vyhlásenie vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, musí byť obsah tejto zmluvy uvedený vo výroku rozsudku, poprípade musí byť výrok rozsudku uvedený v odkaze na obsah pripojeného písomného vyhotovenia kúpnej zmluvy, ktorá sa tak stáva súčasťou výroku rozsudku. V prejednávanej veci súd prvej inštancie výrokom svojho rozsudku nahradil prejav vôle žalovaného v zmluve o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vo výroku špecifikovaným a záverom uviedol, že priložená kúpna zmluva je

neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku. Z obsahu spisu však vyplýva, že kúpna zmluva neoddeliteľnou súčasťou rozsudku súdu prvej inštancie nie je, nachádza sa iba v prílohovej obálke na č. l. 21. Uvedená skutočnosť unikla i pozornosti odvolacieho súdu, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil“. Súdy zamietli žalobu žalobkyne o nahradenie prejavu vôle na základe nesplnenia hmotnoprávnej podmienky podľa § 588 Občianskeho zákonníka, teda nebola splnená základná podmienka platnosti kúpnej zmluvy - riadne určená vec a cena prevodu, a z toho dôvodu ide o zásadný hmotnoprávny nedostatok v kúpnej zmluve.

11. K právnej otázke č. 2 „Ak má byť rozsudkom súdu nahradený prejav vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, tak je v súlade s právnymi predpismi aj také riešenie, že obsah tejto zmluvy je uvedený vo výroku rozsudku a zároveň je k rozsudku pripojené písomné vyhotovenie kúpnej zmluvy (tvoriace s týmto rozsudkom neoddeliteľný celok), odkazujúce vo svojich podstatných náležitostiach na tento rozsudok a obsahujúce podpis žalobcu ako kupujúceho?“ V súvislosti s druhou právnou otázkou dovolateľka konštatovala, že ak má byť rozsudkom súdu nahradený prejav vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, tak podstatné náležitosti takejto kúpnej zmluvy musia byť jednoznačne a určito špecifikované - a to buď priamo vo výroku rozsudku alebo vo výroku rozsudku v kombinácii s inými listinami, ktoré s týmto rozsudkom budú tvoriť neoddeliteľný celok (napr. s písomným vyhotovením kúpnej zmluvy, s geometrickým plánom a pod.). Jednou z možností špecifikácie obsahu takejto kúpnej zmluvy je teda aj to, ak k rozsudku, ktorý vo svojom výroku obsahuje jednoznačne a určito špecifikované podstatné náležitosti danej kúpnej zmluvy, bude pripojené žalobcom podpísané písomné vyhotovenie kúpnej zmluvy, ktorá vo svojich podstatných náležitostiach bude odkazovať na výrok tohto rozsudku.

11.1. Súd má povinnosť formulovať výrok svojho rozhodnutia tak, aby tento jeho výrok bol po formálnej a právnej stránke bezchybný a aby zároveň z obsahového hľadiska vyjadroval to, čoho sa žalobca vo svojej žalobe domáhal. Súd preto v tomto ohľade nie je viazaný návrhom žalobcu na konkrétne znenie výroku rozhodnutia súdu a v prípade potreby ho môže a má modifikovať (avšak len tak, aby z obsahového hľadiska vyjadrovalo to, čoho sa žalobca svojou žalobou domáhal, pričom súd zároveň dodrží pravidlo o viazanosti súdu žalobným návrhom žalobcu). Dovolaťka v tomto kontexte uviedla, že v prípade, ak by žalobcom navrhovaný výrok rozsudku obsahoval odkaz na listinu priloženú k tomuto rozsudku, ktorý by bol nadbytočný, zmatečný resp. neprípustný, tak súd má povinnosť vynechať z výroku rozsudku takýto odkaz na listinu a upraviť výrok rozsudku tak, aby z obsahového hľadiska vyjadroval to, čoho sa žalobca svojou žalobou domáhal, resp. má žalobcu o tejto skutočnosti poučiť - a to najmä v prípade, ak by uvedená skutočnosť mohla viesť k zamietnutiu príslušnej žaloby. V predmetnej veci boli teda podľa dovolateľky v žalobnom návrhu žalobkyne evidentne splnené všetky podmienky, ktoré Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi považuje za kľúčové pre to, aby bola zachovaná určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je tento prejav vôle zaznamenaný. V tejto súvislosti poukázala aj na to, že žalobkyňa v danom prípade zrejme dokonca musela zvoliť ňou navrhnuté riešenie (aj) z dôvodu nevyhnutnosti prejavenia jej vlastného nespochybniteľného prejavu vôle k predmetnému prevodu vlastníckeho práva podľa výroku predmetného súdneho rozhodnutia - čo mohla urobiť len pripojením svojho podpisu na tú istú listinu, na ktorej sú uvedené náležitosti kúpnej zmluvy a tiež prejav vôle predávajúcich (ktorá mala byť v danom prípade nahradená rozhodnutím súdu).

11.2. Dovolaťka poukázala na rozhodnutie NS ČR z 29. júna 1990 sp. zn. 3Cz/45/1990 publikované ako judikát R 53/1991: „Ak má byť rozsudkom súdu nahradené vyhlásenie vôle niektorého z účastníkov zmluvy o kúpe nehnuteľností, obsah tejto zmluvy musí byť uvedený vo výroku rozsudku, prípadne musí byť vo výroku rozsudku uvedený odkaz na obsah pripojeného vyhotovenia kúpnej zmluvy, ktorá sa tak stáva súčasťou výroku rozsudku. Ak vo výroku rozsudku nie je prevádzaný pozemok náležite individualizovaný (údajom kúpnej zmluvy, ktorá sa tak stáva súčasťou výroku rozsudku. Ak vo výroku rozsudku nie je prevádzaný pozemok náležite individualizovaný (údajom o obci, parcelným číslom katastrálneho územia, prípadne aj údajom o jeho druhu a výmere) a ak tento výrok neobsahuje ani údaje o kúpnej cene rozsudok nemôže nahradiť nedostatok prejavu vôle predávajúceho s uzavretím kúpnej zmluvy.“

11.3. Dovolateľka poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2005 sp. zn. 2Cdo/274/2004: „Pri žalobách žiadajúcich uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu určitého obsahu uvedeného v návrhu žaloby súd nesmie modifikovať iba podstatný obsah zmluvy (predmet zmluvy a dohodnutú cenu)., inak výrok svojho rozhodnutia, v ktorom je zmluva obsiahnutá, formuluje sám“. Dovolací súd poukazuje, že v predmetnom rozhodnutí išlo o zmluvu o budúcej zmluve. V odôvodnení najvyšší súd uviedol, že údaj o tom, čoho sa žalobca domáha (tzv. žalobný petit), musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Súd totiž musí presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, pretože, s výnimkou prípadov uvedených v § 153 ods. 2 O. s. p., nesmie účastníkom prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, ani účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, ako sú navrhované. Presný, určitý a zrozumiteľný žalobný petit nie je vyjadrením iba formálnych náležitostí žaloby, ale je aj nevyhnutným predpokladom toho, aby súdne rozhodnutie bolo (z materiálneho hľadiska) vykonateľné, a aby teda nastali právne účinky, ktoré žalobca sledoval podaním žaloby. Požiadavku, aby zo žaloby bolo zjavné, čoho sa žalobca domáha, ale nemožno vykladať tak, že by žalobca bol povinný urobiť návrh znenia výroku jeho rozsudku. Ustanovenie § 79 ods. 1, veta druhá, O. s. p. neukladá žalobcovi formulovať návrh rozsudku, ale iba to, aby zo žaloby bolo zistiteľné, čoho sa žalobca domáha. Žalobca uvedie, čoho sa domáha, aj vtedy, ak v žalobe presne, určite a zrozumiteľne označí (tak, aby bolo možné z obsahu žaloby bez pochybností vyvodiť) spôsob určenia právneho vzťahu rozhodnutím súdu alebo povinnosť, ktorá má byť rozhodnutím súdu žalovanému uložená. Ak je žalobný petit presný, určitý a zrozumiteľný, súd neporuší ustanovenie § 155 ods. 1, prvá veta, O. s. p., alebo iné zákonné ustanovenie, ak použitím iných výrazov vyjadrí v svojom výroku rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáha. Iba súd totiž rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia; prípadným návrhom žalobcu na znenie výroku rozhodnutia nie je pri tom viazaný. Pri formulácii výroku rozhodnutia súd samozrejme musí dbať, aby vyjadroval (z obsahového hľadiska) to, čoho sa žalobca žalobou domáhal. Pri žalobách žiadajúcich uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu určitého obsahu uvedeného v návrhu žaloby súd nesmie modifikovať iba podstatný obsah zmluvy (predmet zmluvy a dohodnutú cenu); inak výrok svojho rozhodnutia, v ktorom je zmluva obsiahnutá, formuluje sám. V danej veci námietka dovolateľov smerovala k tomu, že odvolací súd svojím rozhodnutím v podstate zmenil obsah zmluvy, uzavretia ktorej sa žalobcovia domáhali, pretože do výroku rozsudku odvolacieho súdu pojatý obsah zmluvy je iný než na akom sa účastníci dohodli v predbežnej zmluve. Dovolací súd poukázal, že na túto vadu rozhodnutia žalovaní tvrdia nenáležite. V preskúmvanej veci na rozdiel od predmetného rozhodnutia na ktoré poukazovala žalobkyňa, chýbal podstatný hmotnoprávny predpoklad na vyhovieť žalobe, pretože súd nemôže doplniť podstatné náležitosti kúpnej zmluvy, ktoré sú obsahom žaloby, t. j. nemôže rozhodovať o veľkosti spoluvlastníckeho podielu a výške kúpnej ceny.

11.4. Ďalej uviedla rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 14. júna 2017 sp. zn. 8Cdo/78/2017: „nahradil súhlas žalovanej s kúpnu zmluvou, nakoľko predostreté znenie kúpnej zmluvy obsahovalo aspoň esenciálne náležitosti tohto záväzkového vzťahu a zároveň uvádza rovnaké podmienky, za akých podiel nadobudla žalovaná“. Dovolací súd poukazuje, že predmetná právna veta z predmetného rozhodnutia nevyplýva. V predmetnom konaní dovolací súd podľa § 447 písm. f) CSP odmietol dovolanie, lebo nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

11.5. Tiež uviedla rozhodnutie z 25. novembra 2020 sp. zn. 7 Cdo/268/2019 publikovanom V Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ako judikát R 14/2021: „Obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh.“ Dovolací súd uvádza, že v rozhodnutí na ktoré poukazuje žalobkyňa bolo o určenie neplatnosti právneho úkonu, išlo o iný skutkový aj právny stav než v pejednávanej veci. Žalobkyňa vychádza z nesprávnej premisy, že žaloba o nahradenie prejavu vôle je žalobou podľa § 137 písm. b) CSP.

11.6. Ako už dovolací súd niekoľkokrát uviedol, kúpna zmluva, ktorá mala byť neoddeliteľnou súčasťou požadovaného súdneho rozhodnutia, neobsahovala podstatné náležitosti, čo do predmetu - špecifikácie

veľkosti prevádzaného spoluvlastníckeho podielu a kúpnej ceny, obsahovala doslovne iba odkaz na „rozsudok Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn. 4C/132/2009, ktorého je táto zmluva súčasťou“. Požadovaný výrok súdneho rozhodnutia, ktorého sa žalobkyňa v konaní domáhala, neobsahoval náležitosti kúpnej zmluvy, iba označenie zmluvných strán ako predávajúcich a kupujúcej, označenie právneho úkonu, vo vzťahu ku ktorému sa žalobkyňa domáhala nahradenia prejavu vôle ho uzavrieť za žalovaných (kúpna zmluva) a dátum jej podpísania žalobkyňou ako kupujúcou s tým, že samotná kúpna zmluva mala obsahovať zákonom požadované (kogentné) náležitosti daného právneho úkonu a mala byť jeho neoddeliteľnou súčasťou. Ak by aj prvoinštančný súd dospel k záveru o dôvodnosti žaloby aj sčasti, nemohol sám meniť, resp. modifikovať znenie kúpnej zmluvy o konkrétnu výšku prevádzaného spoluvlastníckeho podielu a kúpnu cenu. Súd nemôže pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle na podstatných náležitostiach budúcej zmluvy nič meniť, dopĺňať, ani spresňovať. Je teda zrejmé, že text kúpnej zmluvy môže byť súčasťou výroku rozsudku, avšak súd nemôže meniť jej text, teda ani dopĺňať chýbajúce časti a to ani na základe odkazu kúpnej zmluvy na samostatnej listine pripojenej k rozsudku na údaj o podstatnej náležitosti kúpnej zmluvy uvedený vo výroku rozsudku, pretože súd nemôže sám určovať obsah podstatných náležitostí. O žalobe požadujúcej uloženie povinnosti uzavrieť kúpnu zmluvu určitého obsahu uvedeného v žalobe, môže súd rozhodnúť iba tak, že žalobe celkom vyhovie, alebo ju zamietne, nemôže však sám obsah zmluvy modifikovať. Uvedené žaloby musia obsahovať podstatné náležitosti (podobne uviedol NS ČR v stanovisku Cpj 237/81 z 4. novembra 1981). Dovolací súd je názoru, že dovolateľka nepredložila dôkaz o tom, že by citované judikáty mali viesť k odlišnému výsledku než k akému dospel odvolací súd.

12. K právnej otázke č. 3 „Žaloba týkajúca sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva spoluvlastníkov (t. j. žaloba oprávneného spoluvlastníka o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa prevedeného spoluvlastníckeho podielu na kúpnej zmluve, ktorou nadobúdateľ odpredá oprávnenému spoluvlastníkovi prevedený spoluvlastnícky podiel za rovnakých podmienok ako ho nadobúdateľ získal od povinného spoluvlastníka) predstavuje žalobu, v ktorej určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi účastníkmi súdneho konania vyplýva z osobitného predpisu (teda žalobu podľa § 137 písm. b) Civilného sporového poriadku)?“ Dovolací súd uvádza, že táto otázka nebola uplatnená v odvolaní. Odvolací súd, ktorý bol v zmysle § 380 CSP viazaný odvolacími dôvodmi, nemal možnosť zaoberať sa touto žalobkyňou vytykanou nesprávnosťou a teda ani dôvod v odôvodnení svojho rozhodnutia zaujať k tejto skutočnosti svoje stanovisko. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska - teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania. Ak samotná strana sporu nevyužila svoje právo namietať konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania; v takom prípade strana sporu mala možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania vo vzťahu ku konkrétnej otázke, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, predmetná otázka sa nestala predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý nemal možnosť v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť. V tomto prípade odvolací súd neposudzoval nastolenú otázku pre jej neuvedenie žalobkyňou v podanom odvolaní, preto sa jej riešenia nemôže úspešne domáhať v dovolacom konaní. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmal rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejme), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom.

Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (*vigilantibus iura scripta sunt*). Ak potom žalobkyňa uvedenú otázku, zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania, neuplatnila v odvolacom konaní - hoci jej bola známa - v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a *contrario*), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť. Z uvedeného možno urobiť záver, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

13. K právnej otázke č. 4 „Môže súd v prípade žaloby týkajúcej sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva (žaloba oprávneného spoluvlastníka o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa prevedeného spoluvlastníckeho podielu na kúpnej zmluve, ktorou nadobúdateľ odpredá oprávnenému spoluvlastníkovi prevedený spoluvlastnícky podiel za rovnakých podmienok ako ho nadobúdateľ získal od povinného spoluvlastníka) prisúdiť žalobcovi menej než žalobca vo svojej žalobe požaduje?“ Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že táto právna otázka nebola kľúčová pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ nie je splnený niektorý z týchto predpokladov prípustnosti, dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. V takomto prípade je tu bez ďalšieho dôvod na odmietnutie dovolania a dovolací súd ďalšie podmienky prípustnosti dovolania neskúma. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver dovolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní. Vyššie uvedené znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické a ani akademické otázky. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako dovolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Predložená dovolacia otázka žalobkyňou je otázkou teoretickou, no jej zodpovedanie nemá zásadný dosah na rozhodnutie veci, pretože súdy žalobu zamietli vzhľadom na nesplnenie hmotnoprávnej podmienky týkajúcej sa predmetu a ceny prevodu (§ 588 Občianskeho zákonníka). Dovolací súd podčiarkuje, že v rámci dovolacieho konania je preto podstatné, aby otázka, ktorú dovolateľ nastoľuje, nebola iba akademického charakteru, ale aby mala reálny dopad na rozhodnutie vo veci. Dovolací súd uzatvára, že predmetná dovolacia otázka nastolená žalobkyňou je akademická a v tom prípade dovolací súd ju nemôže riešiť, pretože by sa tým zbytočne zaoberal právnym problémom, ktorý nemá žiaden význam pre konkrétnu vec. Je pritom potrebné zdôrazniť, že cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán. Predložená dovolacia argumentácia tak nepredstavuje vymedzenie kardinálnej právnej otázky spôsobom predpokladaným v § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

14. K právnej otázke č. 5 „Má žalobca právo vo svojom žalobnom návrhu uplatniť alternatívne nároky a navrhnúť súdu im zodpovedajúce alternatívne výroky rozsudku aj v prípade žaloby týkajúcej sa nárokov oprávneného spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia jeho zákonného predkupného práva?“ K tejto dovolacej otázke dovolací súd tak isto uvádza, že na tejto právnej otázke nestálo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolateľkou označené rozhodnutie najvyššieho súdu nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax

pre prejednávaný prípad, nakoľko predmetné rozhodnutie, ktorú mal dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, nebolo (kľúčové) pre rozhodnutie vo veci samej, t. j. nešlo o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním.

15. K právnej otázke č. 6 „Ak sa oprávnený spoluvlastník po porušení jeho zákonného predkupného práva v zákonnej lehote relevantným spôsobom nedomáha výkonu tohto svojho práva (jeho nárokov vyplývajúcich z porušenia tohto jeho práva), tak to možno považovať za konkludentné vyjadrenie vôle takéhoto oprávneného spoluvlastníka nevyužiť jeho právo na výkon zákonného predkupného práva (na uplatnenie nárokov vyplývajúcich z porušenia tohto jeho práva) - a teda aj za jeho konkludentne vyjadrený súhlas s tým, že predkupné právo vykoná niektorý iný oprávnený spoluvlastník?“ Dovolací súd uvádza, že od tejto otázky nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež poukazuje na odôvodnenie ako pri právnej otázke č. 4.

16. K právnej otázke č. 7 „Je zákonné a správne interpretovať ustanovenia § 140 veta druhá Občianskeho zákonníka („Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.“), § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka („Ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované.“) a § 606 veta prvá Občianskeho zákonníka („Kto je oprávnený kúpiť vec, musí zaplatiť cenu ponúknutú niekym iným, ak nie je dohodnuté inak.“) v tom zmysle, že predmetom zákonného predkupného práva spoluvlastníkov v prípade porušenia tohto práva (a teda aj zákonným nárokom tých oprávnených spoluvlastníkov, ktorí sa výkonu svojho porušeného predkupného práva relevantným spôsobom v zákonnej lehote dovolali) nie je celý prevedený spoluvlastnícky podiel, ale len tá časť z tohto podielu, ktorá by na týchto oprávnených spoluvlastníkov pripadala v situácii, ak by sa výkonu svojho porušeného predkupného práva dovolali v zákonnej lehote všetci oprávnení spoluvlastníci a títo sa nedohodli na spôsobe výkonu svojho predkupného práva (teda v situácii, ktorá vôbec nenastala)?“ Dovolací súd uvádza, že od tejto otázky nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Na odôvodnenie poukazuje ako pri právnej otázke č. 4.

17. Dovolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že pokiaľ dovolateľka poukazovala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky, tak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje v medziach slovenského právneho poriadku, pričom sa riadi Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi a vlastnou judikatúrou. Právna úprava v Českej republike sa síce v mnohých oblastiach vyvinula zo spoločného základu, môže byť inšpiratívna alebo orientačná, nemôže byť rozhodujúcim právnym základom pre dovolanie. Preto rozhodovacia prax českých súdov nie je pre dovolacie konanie v Slovenskej republike záväzná. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky rešpektuje názor najvyššieho súdu, že tieto rozhodnutia nepatria do ustálenej praxe dovolacieho súdu a z pohľadu posudzovania ustálenej praxe ich nebude zohľadňovať (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2020 sp. zn. I. ÚS 115/2020).

18. Žalobkyňa ďalej formálne vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP.

18.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18.2. V preskúmvanej veci však dovolateľka nevymedzila označené dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 tohto právneho predpisu. Dovolateľka totiž v danom prípade ani len nenastolila, nevymedzila, neformulovala, nepomenovala právnu otázku v zmysle

predmetných ustanovení. Dovolací súd preto nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia eventuálne mala dovolateľka na mysli. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd. Dovolací súd je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), vrátane ich obsahového i rozsahového vymedzenia, a z iných, než dovolateľom uplatnených dôvodov, napadnuté rozhodnutie preskúmať nemôže. Preto ak dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, tak ako sa to stalo aj v prejednávanej veci, tento nedostatok má za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

19. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej namietala vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. V časti v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP - právna otázka č. 1 - podané dovolanie nie je dôvodné a preto ho zamietol podľa § 448 CSP. V časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (okrem právnej otázky č. 1) odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.